

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-03-21 Nr. (14.1-01)-6K-1201647

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija, vykdydama Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijos 2018-12-07 posėdžio protokolo (2019-01-02 protokolas Nr. LV-1) 2.1 punktą, teikia Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3 ir 4 straipsnių, II ir III skyrių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>1. Mokesčius administruojančios institucijos identifikuoja piktnaudžiavimo atvejus, kai neapdorotas tabakas iš esmės panaudojamas nelegaliai apdoroto tabako gaminių gamybai. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB, ir ją įgyvendinančias Akcizų įstatymo nuostatas neapdorotas tabakas nelaikomas akcizų objektu ir šiam produktui netaikomi gabenimo ir kontrolės reikalavimai, nėra galimybės stebėti šio produkto Lietuvoje, kai jis patenka į Lietuvos rinką. Dėl šios priežasties piktnaudžiavimo atvejus nustatyti tampa itin sudėtinga, nes paprastai atliekant patikrinimus paaiškėja, kad neapdorotas tabakas (dažniausiai tokį tabaką sudrėkinus, pridėjus glicerino bei kvapiųjų medžiagų) būna perparduotas kitų ES valstybių narių pirkėjams dirbtinai sukuriant sandorių grandinę siekiant nuslėpti tikrąją neapdoroto tabako paskirties vietą.</p> <p>2. Akcizų įstatymo 4 straipsnio nuostatos yra perteklinės, nes įpareigoja ūkio subjektus informuoti mokesčių administratorių apie prekių gamybą ir atvejais, kai neatsiranda akcizų mokestinė prievolė: kai akcizai už prekes, panaudotas galutinės prekės gamybai, yra sumokėti ir šis mokestis nėra mažesnis už mokestį, kuris turėtų būti sumokėtas už galutinę akcizais apmokestinamą prekę; kai gaminamos akcizais apmokestinamomis prekėmis nelaikytinos prekės, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija procentais yra didesnė kaip 1,2 procento ir joms gali būti taikomos Akcizų 27 straipsnio 1 dalies 3-7 punktuose nustatytas atleidimas nuo akcizų (pvz., gaminamas actas, šokolado gaminiai, kurių 100 kilogramų (neto) sunaudota ne daugiau kaip 8,5 litro gryno etilo alkoholio ir kt.).</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Siekiant užkirsti kelią nelegalių neapdoroto tabako gaminių atsiradimui rinkoje, siūloma nuo 2019 m. lapkričio 1 d. nustatyti akcizus neapdorotam tabakui, kuriuo būtų laikomas produktas 2019</p>

Lydraštis_LRV

	<p>metų KN versijoje klasifikuojamas KN 2401 pozicijoje (neperdirbtas tabakas) nustatant jam rūkomojo tabako akcizų tarifą (68,6 EUR/kg). Įstatymo projektu siekiant užtikrinti tinkamą akcizų taikymą ir administravimą, siūloma nustatyti akcizus neapdorotam tabakui numatant, kad akcizų mokesstinė prievolė už šį produktą Lietuvoje atsirastų už asmens, neturinčio centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka išduoto leidimo, iš kitos valstybės narės gaunamą, pagamintą, importuojamą, Lietuvoje įsigyjamą bei Lietuvoje prarastą nepadorotą tabaką, t. y. iš esmės akcizų už neapdorotą tabaką mokėtojais būtų asmenys, neturintys leidimo. Akcizai nebūtų taikomi neapdorotam tabakui, panaudotam apdoroto tabako ir kaitinamojo tabako produktų, už kuriuos akcizai sumokėti, gamybai, o taip pat eksportuotam ir į kitą ES valstybę narę išgabentam neapdorotam tabakui. Tokiu būdu būtų įtvirtinta nuostata, kad akcizai už prekes mokami tik valstybėje, kurioje šios prekės yra vartojamos. Kartu, atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu, vadovaujantis Akcizų įstatymo nuostatomis, nuo akcizų yra atleidžiamas apdorotas tabakas, jeigu jis panaudotas būtiniams bandymams ir moksliniams tyrimams atlikti, bei siekiant užtikrinti nuoseklų akcizų taikymą, analogiškai Įstatymo projektu siūloma atleidimą nuo akcizų taikyti neapdorotam tabakui, panaudotam būtiniams bandymams atlikti, nustatytiems privalomiems tyrimams ir (ar) moksliniams tyrimams. Akcizai už neapdorotą tabaką būtų mokami už kalendorinį mėnesį (akcizų deklaraciją pateikiant bei mokesį sumokant iki kito kalendorinio mėnesio 15 dienos).</p> <p>2. Įvertinus mokesčių administratoriaus siūlymą bei siekiant sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams, Įstatymo projektu siūloma atsisakyti perteklinių nuostatų įpareigojančių ūkio subjektus apie prekių gamybą informuoti mokesčių administratorių šiais atvejais: kai akcizai už prekes, panaudotas galutinės prekės gamybai, yra sumokėti ir šis mokestis nėra mažesnis už mokesį, kuris turėtų būti sumokėtas už galutinę akcizais apmokestinamą prekę; kai gaminamos akcizais apmokestinamomis prekėmis nelaikytinos prekės, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija procentais yra didesnė kaip 1,2 procento ir joms gali būti taikomos Akcizų 27 straipsnio 1 dalies 3-7 punktuose nustatytas atleidimas nuo akcizų (pvz., gaminamas actas, šokolado gaminiai, kurių 100 kilogramų (neto) sunaudota ne daugiau kaip 8,5 litro gryno etilo alkoholio ir kt.).</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projekto priėmimas papildomų biudžeto lėšų nepareikalaus.
IV. Nauda visuomenei	<p>1. Nustatant akcizų taikymą neapdorotam tabakui bus sudarytos teisinės prielaidos tiek užkirsti kelią piktnaudžiavimo atvejams, kai neapdorotas tabakas iš esmės panaudojamas nelegaliai apdoroto tabako gaminių gamybai tokiu būdu prisidedant prie sąžiningos šiame sektoriuje veikiančių ūkio subjektų konkurencijos ir mažinant šio produkto prieinamumą visuomenėje, tiek gauti papildomas valstybės biudžeto pajamas iš šio produkto.</p> <p>2. Atsisakius tam tikrų perteklinių informacinių įsipareigojimų, susijusių su informacijos pateikimu mokesčių administratoriui apie akcizais apmokestinamų prekių gamybą, ūkio subjektams bus sumažinta administracinė našta.</p>

Įstatymo projektas neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

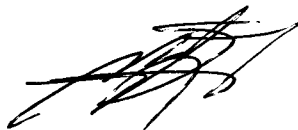
Įstatymo projektas derintas su Ekonomikos ir inovacijų, Sveikatos apsaugos, Vidaus reikalų, Teisingumo ministerijomis ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu. Šių institucijų pastabos ir pasiūlymai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje, Nutarimo projekto registracijos Nr. 19-115). Įstatymo projektas taip pat derintas su Investors' Forum, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos įmonių asociacija, Legalaus verslo aljansu, Nacionaline tabako gamintojų asociacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos darbdavių konfederacija ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacija.

Vidaus reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijos pritarė Įstatymo projektui be pastabų. Teisingumo ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento ir suinteresuotųjų asmenų pateiktos pastabos įvertintos patikslinant Įstatymo projektą bei lydinčiąją medžiagą. Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktą pastabą atsižvelgta pateikiant Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą. Siūlymai, į kuriuos neatsižvelgta, įvertinti derinimo pažymoje.

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. 239 0151, el. p. Jurate.Laurikenaite@finmin.lt) Netiesioginių mokesčių skyriaus (patarėja Asta Zelo, tel. 219 9383, el. p. Asta.Zelo@finmin.lt) vyriausioji specialistė Gintarė Meškėnaitė, tel. 219 4498, el. p. Gintare.Meskenaitė@finmin.lt.

PRIDEDAMA. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, aiškinamasis raštas, nutarimo projektas, derinimo pažyma, administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 17 lapų.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

Gintarė Meškėnaitė, tel. (8 5) 219 4498, el. p. Gintare.Meskenaitė@finmin.lt